

Какво място имат бежанците и вътрешно разселените лица в Дневния ред за развитие на света?

Иван Павлов Стойков

През последното десетилетие на 20 в. и началото на 21 в. миграционните процеси и техните последици с основание се наложиха, като едно от централните полета на актуалната политика в Европейския съюз. Мотивите за миграция са комплексни и най-често обусловени от икономически, социални и политически фактори. Понастоящем принудително разселените лица са близо 45 милиона души, от които 15 милиона са бежанци. Това са хора, които не напускат страната си по свой избор, а са принудени да сторят това, най-вече поради политически причини (граждански конфликт, война, държавни репресии, нарушаване на човешките права и т.н).

Бежанската вълна от Сирия, Афганистан и Сомалия постави международната общност, а и отделните държави пред предизвикателството да формулират нови приоритети във външната политика на основата на многостранното сътрудничество. Необходимо е изработването и следването на целенасочена политика за предоставяне възможност на бежанците да започнат нов живот в условия на достойнство без да бъдат зависими от международната закрила. Очакванията на лицата търсещи закрила, в Европа, често не се осъществяват. Повечето са принудени да преминават през дългия процес за кандидатстване за убежище или да се борят срещу местни предрасъдци. Солидарността на европейските страни е от решаващо значение по време на подобна хуманитарна криза.

Сирийският конфликт и последвалата бежанска вълна изправят България пред сериозно изпитание. С ратифицирането на Женевската конвенция от 1951 г. страната ни се задължава да дава убежище на бежанците и да спазва принципа на забраната за връщане. Към момента държавата изпитва сериозни затруднения в осигуряването на подходящи условия, а лицата търсещи закрила в страната се увеличават с всеки изминал ден. Ограничените ресурси, с които разполага България и необичайно високата интензивност на бежанския поток, обуславят необходимостта от координиран подход както на национално (постигане на консенсус между органите на държавната власт относно външнополитическите приоритети свързани с кризата), така и на регионално и световно ниво.

Друг приоритет пред страната ни за следващата година във външнополитически план (2014), следва да бъде търсене на съдействие, координация в действията и обединяване на усилията ни за справяне с бежанската вълна с останалите страни от ЕС понасящи съществена тежест от Сирийския конфликт, а именно Италия и Гърция. Към момента страната ни не е била поставена пред подобно изпитание и се нуждае от експертна и финансова подкрепа от страна на европейските партньори.

Необходимо е да се отчете и фактът, че настоящата ситуация предоставя и множество шансове пред страната ни за изграждане на положителен имидж в чужбина. Демонстрирайки разумна вътрешна и външна политика България ще докаже, че е

надежден партньор на ЕС и в условията на кризисна обстановка е способна да брани външните граници на Съюза.

Зачитането на правата на мигрантите и бежанците е основен компонент на политиките на Европейския съюз. През последното десетилетие ЕС прие редица директиви, чиято цел е да гарантират равно третиране в области като заетостта, образованието и обучението. Равенството е заложено в Европейската конвенция за защита на правата на човека и в Хартата на основните права на ЕС, която се прилага както по отношение на гражданите на ЕС, така и по отношение на гражданите на държавите извън ЕС.

По всичко личи, че проблемът с бежанците няма да бъде овладян бързо. Независимо от развитието на Сирийския конфликт прогнозите са, че бежанската вълна няма да намалее в близките няколко години. Основни насоки за справяне с проблема следва да бъде постигането на консенсус между страните членки на ЕС и следването на обща политика по въпроса за бежанците.